

Sygn. akt. II K 385/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Szczytnie w II Wydziale Karnym

w składzie:

Przewodniczący: SSR Ewelina Wolny

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Mierzejewska

Przy udziale Asesora Prokuratury Rejonowej w Szczytnie Krzysztofa Batyckiego i oskarżycielki posiłkowej W. Ł.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 25 września, 17 października i 13 listopada 2017r.

sprawy **A. A. (1)**

syna J. i A. z domu D., ur. (...) w S.

oskarżonego o to, że:

w nieustalonym okresie od grudnia 2016 roku do dnia 10 czerwca 2017 r. w miejscowości P., gm. S., woj. (...), znęcał się psychicznie i fizycznie nad swoją konkubiną W. Ł. poprzez wszczynanie awantur będąc pod wpływem alkoholu, wyzywaniu pokrzywdzonej słowami wulgarnymi, wypędzaniu z domu, krytykowaniu i ośmieszaniu oraz stosowaniu wobec niej przemocy fizycznej w postaci szarpania i popychania

tj. o czyn z art. 207 § 1 kk

I. oskarżonego A. A. (1) uznaje za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za to z mocy art. 207 § 1 kk skazuje go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 2 kk i art. 73 § 2 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 2 (dwóch) lat tytułem próby oddając oskarżonego w tym okresie pod dozór kuratora,

III. na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 i 7a kk zobowiązuje oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu oraz do powstrzymywania się od kontaktowania z W. Ł. w sposób wyrażający agresję fizyczną i słowną,

IV. na podstawie art. 72 § 1 pkt 6 kk zobowiązuje oskarżonego do poddania się terapii odwykowej w związku z uzależnieniem od alkoholu,

V. na podstawie art. 63 § 1 i 5 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od godz. 14.30 w dniu 10 czerwca 2017 roku do godz. 18.37 w dniu 11 czerwca 2017 roku,

VI. na podstawie art. 627 kpk i art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania oraz opłatę w kwocie 120 (sto dwadzieścia) zł.

UZASADNIENIE

Oskarżony A. A. (1) i oskarżycielka posiłkowa W. Ł., pozostawali od około 30 lat w niesformalizowanym związku, zamieszkując w stanowiącym ich wspólną własność domu jednorodzinnym w miejscowości P.. Koszty prowadzenia

wspólnego gospodarstwa domowego ponosiła pokrzywdzona, zatrudniona w Gminnym Ośrodku Pomocy (...), oskarżony pracował jedynie dorywczo, około 2010r., po zdiagnozowaniu choroby nowotworowej, uzyskał uprawnienia do świadczenia rentowego, podejmując wykonywanie bieżących obowiązków domowych.

Zachowanie A. A. (1), przejawiającego w przeszłości skłonność do nadużywania alkoholu i wszczynającego pod jego wpływem sporadycznie awantury domowe, wyrażającego zarazem każdorazowo skruchę i uzyskującego wybaczenie W. Ł., uległo pogorszeniu w grudniu 2016r. Zaczął spożywać alkohol, na ogół w postaci piwa, niemal codziennie, znajdując się pod jego działaniem przejawiał niejednokrotnie agresję werbalną wobec zwracającej mu uwagę konkubiny, podnosząc na nią głos, wyzywając ją słowami wulgarnymi jak na k. 85 i domagając się od niej opuszczenia domu. Krytykował ponadto ośmieszał swoją partnerkę, kwestionując jej poziom intelektualny i stan psychiczny. Eskalacja nagannego postępowania oskarżonego nastąpiła po awanturze w dniu 08 maja 2017r., wymieniony nie ograniczał się do wyładowywania złości na sprzętach domowych, lecz także szarpał i popychał oskarżycielkę posiłkową. W. Ł., zdenerwowana zachowaniem partnera i obawiająca się o swoje bezpieczeństwo, udawała się po awanturach do mieszkających w tej samej miejscowości dorosłych córek, A. R. i M. M., opowiadając im o postępowaniu konkubenta, sporadycznie zwracała się również koleżankom z pracy M. R. i T. B., w trakcie pobytu służbowego w Komendzie Powiatowej Policji w S. poprosiła ponadto o pomoc policji, jakkolwiek wcześniej nie zawiadomiła o sytuacji rodzinnej organów ścigania, z uwagi na wstyd i publiczny charakter zajmowanego stanowiska. Pełniącemu obowiązki dzielnicowego gminy S. P. G., przybyłego do miejsca zamieszkania stron, nie udało się jednakże odbyć spotkania z oskarżonym, który odmówił rozmowy. W dniu 10 czerwca 2017r., po godzinie 13.00, w trakcie scysji wywołanej sporem o wybór programu w telewizji, A. A. (1), znajdujący się pod wpływem alkoholu, wyrwał kable prowadzące do telewizora i chciał nim rzucić o podłogę, ale na skutek interwencji konkubiny odstawił go na miejsce, stanął następnie za plecami W. Ł. blokując jej drogę ucieczki i uderzył ją otwartą dłonią w tył głowy. Pokrzywdzona zdołała wydostać się z domu przez taras i wezwała telefonicznie policję.

Przybyli na miejsce zdarzenia funkcjonariusze policji P. G. i G. L. zastali zdenerwowaną, roztrzęsioną W. Ł. oraz zachowującego arogancko i lekceważąco A. A. (1), który pomimo obecności policjantów obrażał konkubinę. Oskarżony został badaniu stanu trzeźwości urządzeniem typu (...), które wykazało stężenie alkoholu w jego organizmie rzędu 0,65 mg/l, a następnie zatrzymany i przewieziony do Komendy Powiatowej Policji w S..

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego A. A. (1) na k. 21v – 22 i na k. 83v w części potwierdzającej spożywanie alkoholu i podział obowiązków, zeznania świadków: W. Ł. na k. 9 – 11v i na k. 84 - 85, A. R. na k. 13v – 14 i na k. 85 – 85v, M. M. na k. 16v – 17 i na k. 85v, M. R. na k. 39v i na k. 85v - 86, T. B. na k. 61v i na k. 86, G. L. na k. 89v, Z. M. na k. 89v – 90 na okoliczność spożywania alkoholu przez oskarżonego, P. G. na k. 96 – 96v, protokół badania stanu trzeźwości na k. 5 – 5v, wydruk z rejestru interwencji na k. 24 – 27, protokół oględzin nagrania rozmowy oskarżycielki posiłkowej z dyżurnym KPP w S. na k. 29 – 30, płyta na k. 33, kserokopia dokumentacji procedury Niebieskiej Karty na k. 42 – 60v, protokół zatrzymania oskarżonego na k. 63 - 64, zdjęcia na k. 78 – 82).

Od dnia 25 sierpnia 2017r. A. A. (1) podjął terapię odwykową w Przychodni (...) w S..

(dowód: kserokopia karty uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych na k. 88).

Oskarżony A. A. (1) w toku postępowania przygotowawczego nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Potwierdził wprawdzie fakt nadużywania alkoholu w ostatnim czasie, jako przyczynę podając pogorszenie stanu zdrowia z powodu zdiagnozowanych u niego cukrzycy i nowotworu oraz niemożność poradzenia sobie z tą sytuacją, przyznając, iż połączenie leków z alkoholem skutkuje nieracjonalnymi zachowaniami z jego strony, wykluczył wszakże uzależnienie od alkoholu. Zaprzeczył również, by kiedykolwiek był agresywny po spożyciu alkoholu, oświadczając, iż nigdy nie stosował przemocy wobec konkubiny, ani w formie fizycznej, ani słownej. Zaznaczył, iż to on zajmuje się obowiązkami domowymi, robi zakupy, przygotowuje posiłki, organizuje święta, zaś W. Ł., przyzwyczajona do dominacji na stanowisku pracy, próbuje narzucać swoją władzę także w domu. Nie negując kłótni pomiędzy nim a konkubiną, scharakteryzował je jako zwykłe różnice zdań, występujące w każdym związku. Jako powód interwencji Policji podał nieporozumienie na tle wyboru programu w telewizji. W ocenie oskarżonego, wszystko w domu i

gospodarstwie robi on, natomiast oskarżycielka posiłkowa jest histeryczką i lubi być w centrum zainteresowania. (vide wyjaśnienia oskarżonego na k. 21v - 22).

Powyższe wyjaśnienia oskarżony podtrzymał na rozprawie głównej, podkreślając swoje zaangażowanie w obowiązki domowe i troskę o pokrzywdzoną, wskazując ponadto, iż w trakcie kłótni, gdy był prowokowany przez konkubinę, podnosił głos, przyznając zarazem, iż nie powinien spożywać alkoholu w sytuacji zażywania silnych leków przeciwbólowych. Zwrócił uwagę, że W. Ł. narzucała swoją wolę, a gdy próbował protestować, dochodziło do awantur, jednakże nigdy jej nie obrażał, ani nie ośmieszał, ton on sam był inwigilowany i nagrywany przez wymienioną. (vide wyjaśnienia oskarżonego na k. 83v).

Sąd zważył, co następuje:

Przytoczone wyjaśnienia oskarżonego A. A. (1), poza przyznaniem faktu nadużywania alkoholu, kwestionującego występowanie poszczególnych zachowań wobec konkubiny, objętych przedstawionym mu zarzutem, nie polegają na prawdzie i mogą być potraktowane jedynie jako przyjęta przezeń linia obrony. Pozostają one bowiem w sprzeczności z całokształtem zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego

Na przytoczenie w pierwszej kolejności zasługują obszernie, szczegółowe, konsekwentne zeznania W. Ł. (vide k. 9 – 11v i k. 84 – 85) obrazujące postępowanie partnera w inkryminowanym okresie, z zaznaczeniem występowania w przeszłości podobnych, aczkolwiek rzadszych i nacechowanych niższym ładunkiem agresji incydentów, a także ze zwróceniem uwagi na eskalację agresji A. A. (1), od przemocy werbalnej poprzez rozładowywanie emocji na sprzętach domowych, szarpanie popychanie oskarżycielki posiłkowej po uderzenie jej otwartą dłonią w tył głowy w dniu 10 czerwca 2017r. Wypowiedzi pokrzywdzonej, starającej się zachować chronologię zdarzeń, podającej powody konkretnych awantur oraz przytaczającej używane wobec niej obelgi (vide k. 85), znamionuje zdaniem Sądu dążenie do możliwie dokładnego odtworzenia przebiegu zdarzeń. Nie sposób przy tym nie odnotować, iż oskarżycielka posiłkowa nie wyolbrzymiała bynajmniej negatywnych aspektów postępowania oskarżonego, akcentując jednorazowość sytuacji związanej z uderzeniem jej przez konkubenta oraz rzadsze niż częstotliwość upijania się przez wymienionego wywoływanie awantur, nade wszystko zaznaczając, iż istotnie w okresach zachowywania trzeźwości zajmował się domem, przygotowywał posiłki, był dobrym dziadkiem dla jej wnucząt i dobrym partnerem. (vide zeznania W. Ł. na k. 84 od słów „jak nie pił” do słów „jak nie pił”).

Podkreślenia wymaga użycie analogicznej argumentacji przez córki pokrzywdzonej, nie będące dziećmi oskarżonego, zawierającej się w wartej przytoczenia wypowiedzi M. M. : „(...) ja chcę powiedzieć, że sądzimy dwie osoby, bo A. jak jest trzeźwy, jest wspaniałym człowiekiem, jest wspaniałym dziadkiem, a po alkoholu jest agresywny, wulgarny (...) jest zaczepny (...) jest naładowany agresją, wszyscy są wtedy źli, głupi (...)” (vide zeznania A. R. na k. 13v – 14 i k. 85 – 85v i M. M. na k. 16v – 17 i k. 85v). Dodać należy, iż wymieniona świadek opisała przebieg zdarzeń nie tylko znanych jej z opowieści pokrzywdzonej, jak jej siostra, lecz także przedstawiła zajścia mające miejsce w jej obecności, przytoczyła przy tym określenia używane przez A. A. (1) wobec jej matki w sposób zbieżny z zeznaniami oskarżycielki posiłkowej, zaznaczając zarazem, podobnie jak A. R., iż nie była świadkiem uderzenia matki przez jej konkubenta.

Opisany sposób traktowania W. Ł. przez oskarżonego znajduje ponadto potwierdzenie w zeznaniach jej koleżanek z pracy, M. R. (vide k. 39v i k. 85v – 86) i T. B. (vide k. 61v i k. 86), z uwzględnieniem, iż stanowią one relację nie naocznych spostrzeżeń, lecz informacji przekazanych im przez oskarżycielkę posiłkową, zawstydzoną panującą w jej rodzinie sytuacją, zwierającą się znajomym rzadziej i bardziej ogólnikowo niż córkom. Niezależnie od powyższych zastrzeżeń, wskazać należy, iż wypowiedzi wymienionych korespondują z pozostałym materiałem dowodowym, w szczególności z okolicznościami przekazanymi przez córki pokrzywdzonej, tworząc wzajemnie uzupełniającą się całość.

Na przytoczenie zasługują także zeznania funkcjonariuszy policji P. G. (vide k. 96 – 96v) i G. L. (vide k. 89v), interweniujących w miejscu zamieszkania stron w związku z telefonicznym zawiadomieniem pokrzywdzonej w dniu 10 czerwca 2017r., a także pełniących kolejno funkcję dzielnicowego rejonu obejmującego miejscowość P.. Jakkolwiek ich styczność z oskarżonym miała charakter incydentalny, ograniczony do dwóch wizyt, w ostatnich dniach

okresu objętego zarzutem, obaj świadkowie potwierdzili pozostawanie wymienionego pod wpływem alkoholu i jego lekceważące, obraźliwe zachowanie wobec konkubiny, traktowanej, zgodnie ze słowami G. L. „jak śmieć” (vide k. 89v). Zaznaczenia wymaga, iż okoliczności związane z podjętą przez świadków interwencją zostały potwierdzone odpowiednią dokumentacją (vide protokół badania stanu trzeźwości na k. 5 – 5v, wydruk z rejestru interwencji na k. 24 – 27, protokół oględzin nagrania rozmowy oskarżycielki posiłkowej z dyżurnym KPP w S. na k. 29 – 30, płyta na k. 33), nie mieli oni uprzedniej styczności z oskarżonym ani pokrzywdzoną, nie byli uprzedzeni do żadnej ze stron, przekazali swe naoczne spostrzeżenia poczynione w toku wykonywanych czynności służbowych, co nadaje zdaniem Sądu ich wypowiedziom walor wiarygodności.

Nie sposób ponadto nie zauważyć swoistej niekonsekwencji linii obrony przyjętej przez A. A. (1), akcentującego swe oddanie konkubinie, z jednoczesnym wypowiadaniem się o pokrzywdzonej w następujący sposób: „(...) chcę jeszcze powiedzieć, że W. jest histeryczką, ona celowo robi wokół siebie taką otoczkę, żeby zwrócić na siebie uwagę. Jest kobietą, która lubi być w centrum zainteresowania. Wszystko zawsze musi się dziać wokół niej. (...)” (vide k. 22), przy czym cytowany fragment sąsiaduje ze zdaniem „nawet maluję mojej W. włosy i maluję jej paznokcie”, jakkolwiek oskarżony wycofał się z tej ostatniej wypowiedzi na rozprawie głównej (vide k. 84v). zdaniem Sądu, przytoczona relacja oskarżonego istotnie wskazuje na pejoratywny stosunek do pokrzywdzonej i przemawia za wiarygodnością twierdzeń dotyczących kierowania krytycznych, poniżających uwag pod jej adresem. Dodać także trzeba, iż oskarżony, kwestionując fakt uzależnienia od alkoholu, spożywanego zgodnie z jego zapewnieniem okazjonalnie jako remedium na złe samopoczucie i załamanie po rozpoznaniu nowotworu, od sierpnia 2017r. podjął leczenie odwykowe (vide k. 88), zaś na rozprawie w dniu 13 listopada 2017r. wyraził wolę jego kontynuowania (vide k. 97). Okoliczność wspólnego spożywania alkoholu wraz z oskarżonym potwierdził także jego szwagier Z. M., deklarując zarazem brak wiedzy na temat jakichkolwiek problemów pomiędzy siostrą a jej konkubentem (vide zeznania świadka na k. 89v – 90)

Podsumowując analizę materiału dowodowego, tworzącego spójną, wzajemnie uzupełniającą się całość, stwierdzić należy, iż popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu nie budzi wątpliwości. Spożywając alkohol niemal codziennie i znajdując się pod jego wpływem stawał się agresywny wobec wspólnie z nim zamieszkującej konkubiny W. Ł., krytykował ją i ośmieszał, wyganiał z domu, używając przy tym słów wulgarnych, wypowiadał pod adresem pokrzywdzonej także słowa powszechnie używane za obelżywe, jak na k. 85. Stosował wobec wymienionej także przemoc fizyczną w postaci szarpania za ubranie i popychania oraz jednokrotnie uderzył ją otwartą dłoń w tył głowy. Powyższe zachowanie oskarżonego, wyrządzające pokrzywdzonej zarówno ból fizyczny, jak i krzywdę moralną, dolegliwe i rozciągające w czasie, w okresie od grudnia 2016r. do zatrzymania w dniu 10 czerwca 2017r., wyczerpuje znamiona fizycznego i psychicznego znęcania się, stypizowanego w art. 207 § 1 kk.

Oskarżony działał umyślnie, mając świadomość naruszania nietykalności cielesnej, i godności pokrzywdzonej, podejmując powyższe działania w sposób cechujący się powtarzalnością i rozciągający w czasie, co najmniej godził się na wywarcie swym zachowaniem skutku wyczerpującego znamiona znęcania się. Stopień jego winy jest tym wyższy niż nieznaczny.

Analogicznie ocenić trzeba stopień społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez A. A. (1). Zwrócić uwagę należy na proces eskalacji agresji oskarżonego, nie ograniczonej jedynie do sfery werbalnej, lecz przybierającej formę przemocy fizycznej w stosunku do osoby najbliższej, wspólnie z nim zamieszkującego i faktycznie utrzymującej rodzinę. Nie bez znaczenia pozostaje także dopuszczanie się przedmiotowych zachowań pod wpływem alkoholu, połączony z kwestionowaniem faktu jego nadużywania, a także podjęcie leczenia dopiero po skierowaniu aktu oskarżenia w przedmiotowej sprawie. Jako okoliczność obciążającą przyjęto ponadto bezkrytyczną postawę A. A. (1), prezentującego przekonanie nie tylko o własnej niewinności, lecz także o potrzebie traktowania go jako ofiary wymagającej i dominującej partnerki.

Na korzyść oskarżonego może potraktować jego uprzednio niekaralność (vide informacja z Krajowego Rejestru Karnego na k. 35) oraz relatywnie krótkotrwały, kilkumiesięczny okres znęcania się nad pokrzywdzoną które, jakkolwiek karygodne, nie przybrało form drastycznych, przejawiając się w znacznej mierze jako agresja słowna.

Mając na uwadze powyższe okoliczności obciążające i łagodzące, wymierzoną oskarżonemu karę pozbawienia wolności uznać należy za adekwatną do stopnia jego winy i stopnia społecznej szkodliwości jego czynu. Jakkolwiek realnie dolegliwa, pozostaje znacznie poniżej górnej granicy ustawowego zagrożenia, wynoszącej lat pięć, nie może być zatem uznana za niewspółmiernie surową. Spełnia ona zarazem, zdaniem Sądu, rolę w zakresie kształtowania społecznej świadomości prawnej, przeciwdziałając poczuciu bezkarności niepoprawnych sprawców przestępstw przeciwko rodzinie.

Uprzednia niekaralność oskarżonego oraz podjęta próba walki z nałogiem pozwala w ocenie Sądu na przyjęcie pozytywnej prognozy kryminologicznej i zastosowanie instrumentu probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary, na minimalny okres próby przewidziany dyspozycją art. 70 § 2 kk w przypadku sprawy przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, wraz z oddaniem pod dozór kuratora, w opisywanym przypadku obligatoryjny, zgodnie z art. 73 § 2 kk. Nadmienić należy, iż stopień winy i społecznej szkodliwości czynu A. A. (1), aczkolwiek niższe niż znaczne, nie pozwalają na uwzględnienie jego wniosku o warunkowe umorzenie postępowania, zwłaszcza w kontekście kwestionowania przez oskarżonego swego sprawstwa i braku jakichkolwiek inicjatywy w celu pojednania z pokrzywdzoną.

Wzmocnieniu oddziaływania wychowawczego i zapobiegawczego wobec oskarżonego służyć mają nałożone nań przewidziane w art. 72 § 1 pkt 5 – 7a kk obowiązki probacyjne: zobowiązanie do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu, od kontaktowania z W. Ł. w sposób wyrażający agresję fizyczną i słowną, a także zobowiązanie do poddania się terapii odwykowej w związku z uzależnieniem od alkoholu, za zgodą A. A. (1) (vide k. 97).

Zgodnie z dyspozycją art. 63 § 1 i 5 kk, na poczet powyższej kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia oskarżonego wolności, wskazany w protokole jego zatrzymania na k. 63 – 64.

W konsekwencji wydania wyroku skazującego i podjęcia przez A. A. (1) zatrudnienia (vide k. 84), obciążono go kosztami postępowania i opłatą, zgodnie z art. 627 kpk i art. 2 ut. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych.